

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

GYULAFEHÉRVÁR (VÁR)

Telefon szám 16.

LAPTULAJDONOS

Az Erdélyi Róm. Kath. Irodalmi Társulat.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	— — — — —	8 kor
Félévre	— — — — —	4 „
Negyedévre	— — — — —	2 „

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Kerenszki.

Boldog reménykedéssel telve emlegettük ezt a nevet még néhány hónap előtt amikor hatalmas ellenfelünk a politikai átalakulás válságos napjaiban benne látta a jövő zálogát: a nagy demokráciától várták ők a három éve küzdő orosz katonák a visszatérést az elhagyott otthonukba, értük remegő, fázva-éhezó családjukhoz, síró gyermekeikhez, parlagon heverő földjeikhez; tőle várták a békét és a szabadságot. Benne láttuk mi is a béke galambját, aki vissza fogja tartani népét attól, hogy véret tovább is ontsa cétalanul, mások hiú törekvéseiért, idegen kálózok bérencekért.

A vérmes remények vérbefúltak. Anglia, a népek uzsorása, Kerenszkihez is megtalálta útját és a szegény orosz nép csalódva látja, mint válik az, akiben megváltóját látta, őnfaja hőhérjává, aki idegen tüzérrel kergeti vérpadra testvéreinek százezreit; megingó soraikat idegen ágyukkal és gépfegyverekkel löveti halomra, ha hátrálniuk kell; szószólóikat bebörtönözteti, felkötöttei épen úgy, mint cári elődjei, a zsarnok Romanovok.

Porba omlottak a mi légváraink is, amelyeket reményünk az ő demokratikus gondolkodására, mint alapra épített: hittük, hogy nem lesz több orosz offenzíva, hogy

a szabadság tudatára ébredt nép nem tör egy másik nép megalázására. Lovagiasan kínáltuk oda a békejobbot; nem zavartuk akkor, amikor a belső válságot alaposan kihasználhattuk volna az ő letörésükre és hivatalos jelentéseink tüntetőleg adták hírül a világnak, hogy csak akkor tettünk megtorló intézkedéseket, amikor azt az orosz hadsereghez beosztott idegen tüzérség egyenesen kihívta. Mert az az egy bizonyos, hogy a központi hatalmak jitt is, miként e rémes háború egész folyama alatt, minden lépésüket igazolni akarják és tudják a világtörténelem ítélőszéke előtt, amelynek tisztelettel kell meghajolnia ennyi önmegtágadás, ennyi hősiesség, ekkora önuralom és ilyen teljesítmények mérlegelésénél.

És eljött a júliusi évforduló! És borzongó aggodással olvastuk, hogy seregeink ismét napokig tartó pergőtüzeket állanak ki az orosz harcvonalon. Majd jött a hatalmas lökés, amely rövid időre ismét megingatta arcvonalunkat. És ez a lökés nem ott jött, ahol csapataink azelőtt Oroszországhoz tartozott területeken állanak; hanem Galiciában, a mi földünkön, amelyen s amelyért már annyit vért ontottunk. Megint csak Brussilov és Lemberg?! És Kerenszki ott van a fronton: ő biztat, ő buzdít, büntet, dicsér, korhol és ujjong az első diadalok mámorában.

Hát igaz az, amit Madách a tagadás szellemének az ajkára ad?

... mély tenger a nép: bármi napfény Sem hajtja át tömét; sötét leend az...?!

Nem, ezerszer nem! Az öntudatára ébresztett népet nem lehet többé visszazsitani a mélység sötétjébe s ha rövid időre sikerült is itt-ott kitéríteni útjából, visszatér az újból oda, ahol egyenesen haladhat szent célja: a szabadság felé. Az angol-japán hatalmaskodás, a histerikák ezrede, a Kerenszki dörgő szava, korbácsa és révolvere nem tudja megállítani a hazájába visszaözönlő hadsereget, amely nem hajlandó többé meg nem értett, sohasem kívánt célokért vérezni, mert békére és szabadságra vágyik.

A teljhatalmu diktátorok kora lejárt! A nép szeretete emelte hazája első emberévé Kerenszkit és szeretettel kellett volna neki is fizetnie, nem önkényes uralkodással és cétalan vérengzéssel.

Hisszük, hogy akik a minden oroszok hatalmas cárijából Romanov ezredest csináltak, csendes embert csinálnak a véreszájú Kerenszkiéből is, aki nem tudta megérteni a népe s minden nép őszinte békevágyát.

r.

Az Élet könyve.

Motto: Az élet könyve legfőbb könyvünk nekünk!

Nyissad vagy zárd, az nem te rajtad áll;

Szebb helyeit kétszer nem élvezhetjük,

Végzetes lapja bizton ránk talál.

Visszatérnek a lapra, hol szeretünk

S ujjunk alatt már ott van a halál . . .

Lamartine.

A XIX. századbeli romanticizmus legrokonszenvesebb képviselőjétől kölcsönöztem e néhány mélyértelmű sort, hogy kis cikkem fölé írva megóvjam az olvasót attól a tévedéstől, mintha elakarnám bírálni azt, amit most nálunk „Az Élet” könyveinek neveznek.

Nagy merészségnek tartanám ezt abszolút értelemben is; de nem természetem a kritika; egyéni impresszióimnak szeretek kifejezést adni naplószerű alakban; egy jó művet elboncolni szinte vétségnek nézem: úgy képzelem, mintha valami szép csokrot apróra széjelszedve konstatalnám hogy ez s az a virág hol terem, mely csoporthoz tartozik, hasznos-e, nem-e. S ezzel

tönkre tenném az összhatást, melyet a csokor a megpillantás percében gyakorolt ránk, a műértőt boszantanám, a tudatlant untatnám.

Mégis kénytelen leszek alább kiterjeszkedni a tulajdonképen „Élet könyvei”-nek nevezett művekre, illetve azoknak rám gyakorolt hatására is; hadd mondjam el, hogy miért . . .

Nem régiben egy serdülő leányka kezéből kivettem egy jó vaskos füzetet: lássam a gyermek mit olvas! Ha jól tudom, a címlapon ez állott: „Legujabb írónknak legjobb műveiből.”

Betűszomjazás az én eredeti bűnöm; jó lélekkel elmondhatom, hogy amióta — jó félszázaddal ezelőtt olvasni megtanultam, minden nyomtatvány tartalmával megismerkedtem, ha olyan nyelven volt írva, melyet én is ismerek . . .

Mohón estem neki ennek a címében sokat ígérő füzetnek is . . .

Azonnal lelkesedésem csakhamar lelohadt; eleinte csak visszásnak találtam az olvasottakat, majd boszankodni kezdtem

és végre olyan undor fogott el, hogy eldobva magamtól a könyvet, elhatároztam: olyan helyre fogom tenni, hogy a leányka többé ne lássa.

A nagy csalódás visszahatása nem váratott sokáig magára. Hetekig nem olvastam elbeszéléseket, csakis hírlapot vagy komoly tartalmu szakmunkákat . . . Hisz amazokban nincs más, csak szerelem.

De milyen! Alantos, még a köznapinál is hitványabb jelenetek; a sorok közül mindenütt szemtelenül tolt a fejét az, amit korunk egy csunya szóval, a vérjogosultságának nevez. A pillanat emberei lerontanak minden sorompót, vakon követik ösztöneiket s ha erre bekövetkezik az önmagában rejlő megtorlás, van egy-egy irtalmas szó minden vétkes számára . . .

„Eh! Ne olvassunk modern elbeszéléseket”, — határoztam el hirdelen. S meg is tartottam fogadalmamat ama bizonyos ünnep délutánig, amikor családom ifjabb tagjai, ki-ki maga módjára időt tölteni járt el s én sok-sok üres időmmel egyedül

Oberbauer A. Utóda

Budapest, IV. Váci-utca 41.

A legjobb hírnévnek örvendő és legrégibb egyházi szerek ruhák, zászlók, stb. gyára — Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A jövő.

Mindenki erről gondolkozik, erről beszél. Közvélemény lett, hogy a háború után, a háború hatása alatt beláthatatlan átalakulások lesznek. A háború ugyanis egész súlyával ránehezedett bizonyos dolgokra úgy, hogy azok megsemmisülnek, eltűnnek, kiesnek az életből, ezek helyét új alakulások fogják elfoglalni. Más dolgokat pedig nyomásával, lökésével máris kitérítet újtjukból, más irányba terelt s így szükségképen átalakulnak.

A figyelmes gondolkodó már látja, mint kezdenek bomladozni s lehullani az érzés, a gondolat, a szellemi élet régi korlátai s megtudja mutatni a lépéseket, melyek egy egészen új, egészen más érzés-gondolat és szellemi világba visznek át.

A világnézetek harca már nemcsak megkezdődött, hanem már mélyen szánt is a lelkekben. Iszonyú szenvedések, kimondhatatlan aggodalmak, iszonyú rombolás jelzi a barázdát, vér hull az elvetett magvakra. Már kezd is a vetés kihajtani, a barázdák kiszőlődnek.

Mi mindent fog az átalakítani, mi minden új fog létre jönni! Remegve gondolok arra, hogy e harc hogyan fog átvinni egy egészen új életbe, hogy fog az érzésnek, a gondolkodásnak, a szellemi életnek, a gondozója a társadalmi és politikai életnek egészen új forrásokat nyitni!

Nehéz idöket élünk!

A háború súlya alatt már-már hajladozik testünk és lelkünk. Elég volt. Érez-zük mind! Pedig ha elült is a csaták zaja, még nem lesz vége a szenvedésnek, a küzdelemnek.

Talán még sokkal nehezebb, sokkal keservesebb napok fognak jönni, mert úgy mutatkozik, hogy a világnézetek harca lehet még véresebb, sőt lehet még rombolóbb is. Szóval, az új világba való átlépés

maradtam a szép lakásban és gondozott kertben . . . foglalkozás nélkül. Amíg a nap fönnjárt, csak teltek valahogy az órák; de az alkonyattal megjött annak hűsöges feyvertársa: az unalom . . . És mikor a félhomályban búsan konstatáltam magamon, hogy ez a két ellenség körül akar fogni, kezem véletlenül egy tárgyra esett, melyet napközben nem láttam az asztalon . . . Villant gyujtok; könyvet látok; könyvet az „Élet könyvei”-ből! Megint csak ért vett rajtam a betűszomjzás . . . Bele-tinktettem . . . Eleinte nem kecsgettettem . . . De meg akartam ismerkedni a történe-lyével és a szereplők egyéniségével . . . Szóval, asszony vagyok és kíváncsi. É-ösi jogunk! . . . Csakhamar rájöttem, hogy a szerző sötét alapot használ világos alak-jainak kiemelésére és pedig sikeresen . . . Mert egyre magasabban tündöklök, akit fel akar emelni; és különösen édesen ha-tott rám az a tiszta vallásérkölcsi felfogás, melyet rokonszenves alakjaira, mint csil-logó harmatot hint.

A bünt ostorozza, az erénynek dia-dalkaput emel, a tévelygöt kicsiny vezek-léssel, szinte mondhatnók megdicsöiti; bo-szút állani nem enged senkit, senkin. Nagy-on kedves munka; címe: A tanító, írta Andor József; aki megszerezheti, ol-vaassa el; lesz tiszta élvezettel eltöltött egy-két óraja, s a mai, zúlló világban ez is ér-va amit!

kimondhatatlan gyötrelmek, aggodalmak és küzdelmek között történik meg. Be fog teljesedni Isten szava: „ecce nova facio omnia”.

Mindenki érzi, mindenki sejtí és gon-dol erre, valami szédítö nagy dolognak közeledtét érzi a világ s azért mindenki aggdóva figyel, figyeli a jövő alakulást s keresi helyét, merre lépjen, mire tegye kezét.

Az élet minden szerve megmozdult s igyekszik nem csak életét megmenteni, hanem helyét is biztosítani a jövő új ala-kulatok közt. Mi lesz Péter hajójával, Krisztus egyházával?

Erösen hiszem, hogy Krisztus van benne, meg nem semmisítheti emberi erő; meg vagyok gyözödvé, hogy igazságai nélkül az emberiség e rettenetes zürzavar-ból ki nem lábolhat, végkép le nem üle-pedhetik; tudom, hogy a Szentlélek vezetí s megtalálja az útát, melyen át kell men-nie az új világba s mégis szorongva, re-megve nézek szét merre fordul a világ nagy mozdulatában s hogyan találja meg egyensúlyát.

Nem jöhet soha világháború s annak nem lehet akkora súlya, hogy egyházun-kat agyonnyomja, mert isteni eredetü és az emberi lélekben benne van, de intéz-ményeinek gyökerei most nincsenek oly mélyen az életben, hogy meg ne ingat-hatná, legalább egy időre.

Ezért várjuk ezt a fontos fordulatot oly aggodalmasan.

Az egyháznak is megvoltak mindig a nagy idökhöz az ö nagy emberei, kik Isten újmutatása szerint átvezették egyik korból a másikba. Itt van a nagy idö, vár-juk Isten nagy embereit. Várjuk az új szent Pált, ki Isten örök igazságait és törvényeit változatlanul, de úgy fejezi ki, amint az új kor, az új korban a lelkek várják; vár-juk az új szent Pált, ki Isten szent lelké-

De van még tovább is . . . A kellemes meglepetésen felbuzdulva, böng-gésznél keztem „Az élet könyvei”-ben. S mivel ezekre nem lehet alkalmazni Lama-r-tine mondását, hogy szebb helyeit kétszer nem élvezhetjük, pihenöt tartottam minden kedves elbeszélésnek szebb helyein . . . S végre ezek a szebb helyek annyira meg-sokasodtak, hogy rovatok alá kell öket szednem.

Vannak naivok; ezek erősen Ander-sen izüek többnyire Andersen; báj nélkül; vannak derüsek; ezek a legsikerültebbek; a komolyak nagyon is azok, a népiesek valahogy nem olyanok, aminök én a népet ismerem s az adott helyzetekben elképzelni tudnám; vannak végre külföl-dieskedök: magas északon. Ossianiai han-gulattal szállonganak sirályokkal stb. stb. Minthogy én megrözött honnülö vagyok, valószínűleg nincs érzékem Helgoland stb. ködös melancholiái iránt . . . „Egy” közös vonásuk van azonban mindannyiuknak, melyről valószínűleg sejtelmük sincs az illetö uraknak; ez a vonás az Urania-zamat; film minden leírásuk, skeccs minden be-szélgetés müveikben; látod a tavat, a Ti-zsát, a tengert, hallod a Nemere zugását, látod a vadat futni, hallod a hü kutyát nyöszörögni vagy örvendezve ugatni, ked-ved jön az újjongó gyermekkel játszani . . . Egek! Ha én ezt összehasonlítom azzal,

vel kivezeti az egyházat e borzasztó világ-ból s beleállítja a jövő korba úgy, hogy e kor megértse, megismerje, megszeresse és az iránt alakuljon ki.

Miklós István.

H I R E K.

— **Püspök urunk** a bukovinai frontról visszajövet Mármaroszigeten a VII. had-sereg főhadiszállásán volt, ahol a nagy-számu kórházakat végig látogatta, a pavel-fürdön elhelyezett tiszti és legénységi üdülö helyet megtekintette; onnan Huszt-ra ment a kiképzés alatt álló csoportokhoz, Nagyszöllösön meglátogatta a kórházakat és a katonáknak istentiszteletet tartott. Onnan Szatmárt volt Boromisza püspök látogatására, s haza utaztában Nagy-Bányán és Bethlenben is kiosztotta a bérmálás szentségét. Nagyenyeden 26-án este megtartotta a háborus ájtatosságot és 27-én részt vett Br. Bánffy Kázimir főispán székfoglalóján, melyről a nagyenyedi lap számol be körülményesen. 9-én Kolozs-várra utazik, hogy az aug. 10-ediki igaz-gatótanácsi ülésen elnököljön.

— **Személyi hir.** Antalffy Káfolý miklósvári pleb. román, Glósz Oszkár hodosi pleb. tiroli, Salati Ferenc nánási menek. lelk. orosz frontra küld-dettek.

— **Értesítés.** A csiksomlyói róm. kath. tanítóképzö igazgatósága értesíti a érde-kelödoeket, hogy az intézet ez 1917.—18. tanév elején meg fog nyílai. A beiratások idejét késöbbs közöljük. Minthogy az inté-zet és internátus összes helyiségei katonai kórházi célokra vannak lefoglalva, azért bennlakásra kilátás nincs.

amit évtizedeken át, sokszor még gyönyör-ködve is, olvastam, azt képezem, hogy álmodom, vagy pedig álmodtam és most ébredék föl. S az a nyelv. Az az édes, közvetlen, mindenre találó szóval rendel-kező nyelv . . . Szinte-szinte rászorulok egyszer-egyszer valamely tudós tanár kor-rekciójára; a vagy épen az akadémia szótá-rára, hogy mindent megértsek: jól, alapo-san . . . De hát meg lehet ezt bocsátani olyan asszonynak, aki 48 előtt tanult be-szélai „Budán”, aztán betették egy M. Terézia-féle intézetbe, hol a hazai törté-nelmet olyan könyvből tanulták, melynek egyik lapja magyar, a másik német volt (minden más németül ment) azután még hat nyelvet tanult — és csak akkor ma-gyarosodott meg, mikor meglejt korában az országház karzatán hallotta beszélai a nagy hazafiakat!!

És lám-e!! Én — nem törödvé a kedves Lamartine szabályával, visszafördí-tottam életem első lapjait . . . De talán az „emléklapok” nem tartoznak a tilalom alá; söt a költö így szól: „Emlékezzünk, ha megszöüntünk remélai!”

Van még ember Európában, aki re-mél? S mit remél? A békét úgy-e!! Nos, én azt hiszem ez sem sokat igérö remény . . . Annyi bizonyos, hogy életünknek ezt a lapját visszafördítai aligha fogjuk . . . Önként bizonyára nem . . . R. T.

— **Főispáni beiktatás Nagyenyeden.** Báró Bánffy Kázmír új főispánunknak július hó 27-én volt főispáni székébe való iktatása. A megyebizottsági tagok csaknem teljes számban és díszben jelentek meg ezen ünnepi közgyűlésen; olyan illusztris férfiak is láttunk, kik a Tisza-Szász-éra alatt következetesen távol tartották magukat vármegyétől, mint báró Kemény Simon, báró Kemény Árpád, Gróf Teleky Árvéd stb. Eljött a közgyűlésre Kegyei Imes püspök urunk is, kinek megjelenése és szereplése a szó legnemesebb értelmében meghódította vármegyénk abszolút többségben levő kálmáni megyebizottsági tagjait. Városunkból mintegy 70-en vettek részt a közgyűlésen; a papság részéről Zomorai Dániel püsp. vikárius, Balázs Ferenc kanonok, ker. főesperes, Butyka Sándor és Zlamál Ágost megyebizottsági tagok s még többen Enyedről. Inczédi-Joksmann Ödön vármegyénk főjegyzője nyitotta meg a közgyűlést s indítványára egy négytagú küldöttség hívta meg az új főispánt a szorongásig megtelt díszterembe. Zugó éljenzés közt foglalta el báró Bánffy főispáni székét, letette a hivatali esküt s elmondta rövid, de nagyon velős és tartalmas programbeszédét. Ő nem a szónoklat, hanem a munka, a cselekvés embere; eléggé igazolja ezt a vármegye szolgáltatásban eltöltött 27. esztendő, mely idő alatt a gyakornoki tisztet kezdve saját tehetőségével és szorgalmával jutott a vármegye osztatlan bizalmával mint alispán a megye élére. Szükségesnek tartja a választójog kiterjesztését, a nem magyar nyelvű — első sorban — népiskolákban a hazafias nevelés és tanítás fejlesztését s a magyar állameszme érvényesülését gátoló nemzetiségi aspirációknak teljes kiirtását. Tapsvihar hangzott fel e szavakra, hiszen vármegyénk e tekintetben csakugyan szomorú, végtelen szomorú multra tekinthet vissza. Ezután Inczedy-Joksmann főjegyző üdvözölte a főispánt a vármegye nevében; Inczedy-Joksmann előkelő szónok s üdvözlő beszédje tartalmilag és alakilag egyaránt remek volt. Szász József nyug. főispánnak elparentálása után püspök urunk emelkedett szólásra. Először volt és beszélt ma a megyeházában. Csendre verődött a sokaság s feszült figyelemmel csüngött mindenki főpásztorunk beszédes ajkain. És püspök urunk beszélt szívből szívhez. Keresetlen, de találó szavakkal magasztalta a már hároméves háború borzalmai és nélkülözései közt férfiasan helyt álló vitéz katonáinkat, akiket a bukovinai fronton épen most vala alkalma meglátogatni és vizsgálni, majd áttért arra a három kelékre, amellyel mindig ugyan, de kiváltképpen a megpróbáltatás ezen nehéz napjaiban minden férfiúnak okvetlenül bírnia kell; hittel, mely életének fényes zománcot ad, mely életét vallásilag, erkölcsileg mélyíti, mely a csüggedés, a kétségbeeséstől megóvja, olyan hittel, mely a saját meggyőződését becsüli és követi, de a másét sem bántja, hanem tiszteletben tartja; a valódi hazafias érzület a második kellék — folytatta püspök urunk — s beszédének ezen része — az oláh népek szótól; becsüli a jóra való oláh népet szorgalmáért vallásosságáért s azt kívánja neki, hogy mindig jó vezetői legyenek; szünjék meg a nemzetiségi agitációk

következtében támadt féltreérés s kölcsönös elhidegülés; szeressék és munkálják ezt az édes hazai földet, legyenek a magyar hazának hűséges polgárai, tanulják és beszéljék a magyar nyelvet; a harmadik kellék a tisztos családi élet, melynek a vallásos és hazafias erények ápolásában kell mutatkoznia, mely a családot valóságos szentélyé avatja s amelyből testileg-lelkileg egyaránt erős nemzedék lép majd a közélet perondjára, ahol munkakedvvel, munkaerővel, meg nem vesztegethető karakterrel fogja kötelességeit teljesíteni. S mivel — fejezte be püspök urunk beszédjét — ez új főispánban ezen három kellék mintegy megtestesülve látja, üdvözlő, élteti s működésére Isten áldását kéri. Leirhatatlan volt e beszéd hatása. A lelkesedés mámoros tombolásba csapott át. Mindenki éljenzett, tapsolt, percekken át. De legszebb bizonyosságot s legértékesebb intelmét főpásztorunk beszédjének azok a könyncseppek képezték, melyek a főispán arcán gördültek végig. Beszéltek még Zeyk Dániel volt főispán a főrendiház tagja, gróf Teleky Árvéd, ki a balpárt (lévén erős függetlenségi) s a balpárt (a Maros balpartján fekvő Drassón van az ő uradalma) üdvözölte a főispánt, majd dr. Marcu Izidor balászfalvi kanonok oláh nyelven, végül dr. Roska Miklós polgármesterünk. A közgyűlés befejezése után a tisztelő testületeket fogadta a főispán. Adja Isten, hogy a báró Bánffy Kázmír főispáni működéséhez fűzött reményeink minél dúsabb mértékben valósuljanak. Bánffy a cselekvés embere. Munkában eltöltött 27. év után kedvező auspiciumok közt kezdte meg főispáni tisztjét. Örömmel nézünk hát folytatása elé.

— **Adomány.** Egy jámbor hívő szívesen megajándékozna valamelyik szegény templomot Sz. Antal szobrával. A marosillyei lelkész hivatálhoz fordulhat az a plebános, ki temploma számára e szobrot megszerezni óhajja.

— **Kitüntetés.** Fogarásról írják. A király a háború alatt teljesített buzgó és hasznos szolgálatai elismerésül Simon Jenő ferencendi házfőnök, fogarasi róm. kath. lelkész a polgári érdemkereszt II. osztályával tüntette ki. Az erről szóló kultuszminiszteri értesítést főispánunk ünnepélyes keretben folyó hó 22-én délelőtt személyesen nyújtotta át kitüntetettnek az alispán, a polgármester továbbá az egyháztanács kiküldötteinek jelenlétében. A főispán lendületes szavakban méltatta a kitüntetettnek közéleti tevékenységét és az ellenséges betöréskor tanúsított férfias, bátor és önfeláldozó magatartásáért meleg szavakban fejezte ki elismerését.

— **Az aradi rendőrség által elfogott zsebtolvajoknál** a következő tárgyak találtak: „Egy darab piros bőrből készült több rekeszes piros vászon belésű papírpénztárca, egy darab zöldes barna bőr több rekeszes zöld selyembelésű papírpénztárca, egy drb. fekete bőr több rekeszes fekete vászon belésű pénztárca, egy drb. barna bőr három rekeszes kétfedelű két patent gombbal záradó aprópénztárca, egy fekete bőr, a felső fedele alatt 5 rekeszes, belső fedele alatt egy rekeszes, nikkal gombos lehuzó zárral ellátott aprópénztárca. Egy fekete bőrből készült 4 rekeszes nik-

kel foglaltat aprópénztárca, egy drb. sárga bőrből készült belül szarvasbőr belésű három gombbal zárható pénztárca, 2 drb. 26 filléres és 1 drb. 38 filléres okmánybélyeg 5 drb. régi 10 filléres levélbélyeg, 1 drb. ezüst emlékkönyv szuszu kívül egyik lapon fehér email alapon piros rózsza és „Gondolj rám“ jelige belső lapján „Emlékezz 1905. július 27-én tett ígéretedre“. Egy drb. arany nyakkendőtü ezüstbe foglalt üveg köütánzzattal, egy drb. Szent Antal szobrocská tokkal, egy drb. doublé orrcsüptető piros tokban, a tokon Kun József látszerész Arad cégjelzéssel, egy drb. „a m. kir. zálogházak VII. ker. fioküzlete“ Budapest Rákosi-u. 80 sz. felirású 1917. 16640 sz. zálogjegy. A betét napja 1917. április 13, a lejárat napja 1918. ápr. 13, a becsérték 24 korona. Egy drb. 1907. évi 2602 számú elismervény Radó Nándor m. kir. zálogközvetítőtől lakik VII. Nyár-u. 14 szám. A betét napja 1917. április 23 egy évi lejáratral kölcsönösszeg 30 korona olvashatatlannal irással iri tárgyra. Egy drb. 83443 sz. zálogjegy Horváth Emánuel zálogkölcsönintézetéből Nagyvárad Szent László tér. A betét napja 1917. január, a lejáraté 1917. április 6. Egy aranylánc csüngővel, becsértéke 30 kor. A kölcsönösszeg 30 korona. Egy zálogjegy ugyanolyan 86614. számú egy aranygyűrűről és két arany karperecről. A becsérték és kölcsönösszeg 22 kor. A betét napja 1917. április 17, a lejáraté 1917. július 17. Egy drb. zöld belül sárgás bőrből készült, 4 rekeszes ezüst foglaltat, patentyáros pénztárca találtatott. „Közírré tesztem azzal, hogy a mennyiben valaki saját tulajdonát ismerné fel a felsorolt tárgyak közül valamelyikben, sürgősen jelentkezzen a rendőrkapitányságnál helyben. Gyulafehérvár sz. kir. város rendőrkapitányságától.

Szerkesztői üzenetek.

Külmunkatárs. Arad. Erdélyben Szamosújváron, Erzsébetvároson Gyergyószentmiklóson és Csikszépvizen vannak örményszertartású róm. kath. plebániák. Külön lapjuk nincs.

Pályázati hirdetés.

Az üresedésbe jött **oláhláposi** kincstári plebániára pályázatot hirdetek.

A pályázni kívánó egyházmegyei, zsinatvizsgás papok a m. kir. pénzügyminiszterhez címzett kérvényüket, mely elatrajzi adataikat is tartalmazza, hozzámszeptember hó 1-ig nyujtsák be. **Javdalom:** kongrua.

Gyulafehérvár, 1917. júl. hó 6-án.

Iskola szolgának

alkalmas házaspárt keres a helybeli áll. iskolához az igazgató Szentimre-utcában. Suszternek, szabónak s üllőipart üzőnek megfelelő állás.

A feltételek az igazgatónál megtudhatók.

Egyházi nyomtatványok jegyzéke.

Novemberi Reláció.

XV. Reláció: Őszi koronagyűlés izkv.
Csak esperesek r. rsz. 387.

Decemberi Reláció.

XVI. Reláció: Főesperesi látogatásról szóló jelentés. (Csak esp. r. rsz. 388.)

Különféle egyházi nyomtatványok:
Matricula Baptisatorum. Bel és külv. rsz. 389 b. és 389 k.

Matricula Confirmatorum rsz. 390.

Matricula Copulatorum. rsz. 391.

Eljegyzési anyakönyv. (Liber Sponsalium.) (Magyar ny.) rsz. 392.

Matricula Conversorum. rsz. 393.

Matricula Apostatarum. rsz. 395.

Matricula Defunctorum. rsz. 395.

Matricula Mixta Matrim. rsz. 396.

A csupán polgári házasságot kötöttek anyakönyve. rsz. 397.

Ügyviteli napló. 1 old. 10 tétel. rsz. 398.

Fennti nyomtatványoknak ive 12 fillér.

Extractus Baptisat. drb. 6 fill. rsz. 399.

Extr. Copulatorum. drb. 6 fill. rsz. 400.

Extr. Defunctorum. drb. 6 fill. rsz. 402.

Bérmátási lap. 100. drb. 1.60 f. rsz. 402.

Hirdetési bizonyítvány. drb. 2 f. rsz. 403.

Idegen jegyesekről szóló értesítvény. drbja. 2 fillér. rsz. 404.

Kötelezvény. (Kisebb tőkére.) (3 f.) 405.

Kötelezvény. (Bekebelezésre.) (3 f.) 406.

Szt. mise után végzendő ima. (10 f.) 407.

A papírárak, valamint a munkabér folytonos emelkedése folytán a nyomtatványok árának emelését fenntartjuk magunknak!

Házialdás, a ház és családnak Jakab apostol szerint való lelki megáldás.

38×51 cm. nagyságú tablau, a Fájdalmas Szűz és sok Szentek képeivel ellátva. Fekete nyomásban. (Szinezve 2 kor.-val drágább.) ára: példányonként 60 f.

Pecsetnyomó rézből, 4—6 kor.

Kaphatók: a Püspöki Lyceumi Könyvnyomdában Gyulafehérvárt.

Fleischer János

(Keresztény katolikus cég.)
egyházi ruha és reverenda szabó
PÉCS, Ferenciek-ucca 9. sz.

Évek hosszú gyakorlata képesít a legjobb szabású, minőségű és finoman kidolgozott reverendák és címádák, papi civil öltönyök előállítására. Üzletemet első sorban

Egyházi ruhák

készítésére rendeztem be. Mindennemű egyházi ruhák: casulák, pluvialék, velumok, baldachinumok, minisztráns ruhák, zászlók, lobogók, karingek, albák, kehelyruhák stb. készítettnek.

Nem kell sem Budapestre sem Bécsbe menni. Üzletemet versenyeséggel úgy szabászat, mint ár és minőség tekintetében. — Tessék meggyőződni róla.

Egyházi ruhák javítása olcsón és jól eszközöltetnek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen!

Személyesen is megjelenek.

Katolikus Népszövetségi Biztosítási Iroda

Budapest, IV. Ferenciek-tere 7.

A Katolikus Népszövetség évek előtt felállította biztosítási irodáját azon célból, hogy úgy a tagoknak, mint a hozzáférőknek érdekét a biztosítás terén a lehetőséghez képest felkarolja, valamint a szervezeti erő kihasználásával oly előnyöket kivívjon és nyújthasson, melyeket egyedül nem érhetnének el. E célból több

elsőrendű magyar intézettel

valamint Európa egyik legrégebb és leghatalmasabb intézetével lépett összeköttetésbe, mely intézetek

500 millió koronán felül alaptőke

és tartalékokkal rendelkezvén, teljesen megnyugvást szolgáltatnak, hogy mindenki nyugodtan rábízhatja vagyonát. Ezenkívül ezen intézetek mindenféle biztosítási ágazatot felkarolnak és így bármilyen téren kielégíthetik a biztosító közönség mindennemű igényeit.

Az iroda szervezetének fő előnye, hogy minden a kezében fut össze, mindig tudja, látja tagjainak ügyét és mindenkor ellenőrzi a szabályszerű, helyes eljárást; biztosítási dolgokban minden hozzáférőknek szakszerű és lelkiismeretes utbaigazítással szolgál.

Dijaink a legminimálisabbak.

Egyetlen elsőrendű intézet sem szabhat olcsóbb díjat.

Biztosításokat felveszi:

Életbiztosításokat tőkére, vagy életjáradékra, halál, vagy elérés esetére, leánykiházasítási és fiu ellátási biztosításokat, valamint jelzőlogos életbiztosításokat, ugyszintén családi ellátási biztosításokat.

Páratlan kedvezmény a papság részére, melyet káplánok, plebánossá történő kinevezésük esetén nyerhetnek, de ebben fiatal plebánosok is részesülhetnek.

Tűzbiztosításokat

száraz és gyújtó villámcsapás ellen, rombolási károk is megtérítetnek. Templomokat, zárdákat, ingó és ingatlan tárgyakat, épületeket, termést, állatokat, lak és ipari berendezéseket, árukat és gépeket. Lábon álló termést.

Templomi harangokat törés vagy repedés által okozott károk ellen.

Törés által okozott károk ellen tükör és üvegtáblákat.

Betöréses lopás ellen templomok, zárdák értéktárgyait, szövetkezetek, pénzintézetek, áruaktárak, háztartási és iroda berendezéseket.

Rablás ellen, pénztári helyiségeket, valamint pénztári kiküldötteket.

Jégkár ellen mindennemű terményeket.

Baleset ellen bármily foglalkozásu egyént, élethossziglani vasuti baleset biztosítást egyszeri díjfizetéssel.

Szavatossági biztosítást templomok, egyetek, iparosok, kereskedők, gyárosok, gazdák, községek, ügyvédek, orvosok, gyógyszerészek, fürdők, szállodák számára.

Automobil biztosítást. — Óvadék és kezességi biztosítást. — Eltulajdonítás, lopás hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást.

Utipodgyász biztosítást. Mindennemű felvilágosítást készséggel nyújt a hozzáférőknek

Katolikus Népszövetségi Biztosítási Iroda

Budapest, IV. Ferenciek-tere 7.

FLEMMICH A. FIAI

sima és mintázott selyemszövetek mekkanikai szövődéje

WIEN,

Alapítva 1838.

GYÁR:

VI., Webgasse 43.

600 alkalmazott.

Römerstadt, Mähren.

Készítmények:

templom-, zászló- és kárpitszövetek

minden stílusban, valamint

KÉSZ MISERUHÁK

dus választékban, mindenféle és ókeresztény formában is.

Eladás közvetlen a gyárból a legolcsóbb árban történik

Miseruhák javítása elvállaltatik.

Költségajánlat díjmentes.